

Essunga kommun

kommun@essunga.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Nossebro skola år 6-9
belägen i Essunga kommun

Tillsyn i Nossebro skola år 6-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Essunga kommun under Hösten 2015. Nossebro skola år 6-9 besöktes av Skolinspektionen den 16 september 2015 och den 17 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurserna 6 -8

Enligt Skolverkets statistik för årskurs 6 för läsåret 2014/15 fick 100 % av eleverna minst betyget E i samtliga ämnen förutom i biologi, fysik, historia, religionskunskap och svenska. I biologi och fysik fick 89 respektive 91,2 % av eleverna minst E i betyg. I ämnena geografi och historia uppnådde 91 % av eleverna den lägsta kunskapsnivån i respektive ämne och i ämnet svenska fick 90 % av eleverna minst betyget E.

Av uppgifter från Essunga kommun framgår att eleverna i årskurs 6 vid läsårets slut 2014/15, hade ett genomsnittligt meritvärde på 209,5 poäng och eleverna i årskurs 7 ett meritvärde på 199,3 poäng (gällande 17 betyg). För eleverna i årskurs 8 var det genomsnittliga meritvärdet 174 poäng (gällande 17 betyg). Enligt kommunens uppgifter var måluppfyllelsen för eleverna i årskurs 8 lägst i ämnena svenska som andraspråk, matematik, kemi, engelska, fysik, historia, teknik, religionskunskap och svenska.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets statistik för eleverna i årskurs 9 för läsåret 2014/15, var det genomsnittliga meritvärdet 213,4 poäng, att jämföra med motsvarande resultat för riket som helhet som var 224,7 poäng. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 239,2 och pojkarnas 195,6. I årskurs 9 uppnådde 79 % av eleverna uppnådde kunskapskraven i alla ämnen (flickorna 83 % och pojkarna 73 %), att jämföras med motsvarande värde för riket som helhet som var 77 %.

Av uppgifter från Essunga kommuns kvalitetsredovisning från läsåret 2014/15 framgår att 90 % av eleverna i årskurs 9 hade gymnasiebehörighet till såväl teoretiska som praktiska program och 77 % av eleverna hade betyg i alla ämnen. Resultaten på de nationella proven i årskurs 9 var enligt följande; 97 % elever uppnådde kunskapskraven i engelska, 84 % i matematik, 94 % i svenska och svenska som andraspråk. Beträffande ämnena NO/biologi och SO/

geografi innebar resultaten att 95 % respektive 91 % av eleverna uppnådde lägsta godtagbara kunskapsnivå.

Enligt Skolinspektionens enkät som genomfördes under hösten 2015, framkom bland elever i årskurs 9, ett lägre resultat i jämförelse med gruppen samtliga medverkande skolenheter, när det gäller indexvärdena för frågeområdena ordningsregler, studiero, trygghet och förhindra kränkningar. När det gäller

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-01-11
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar inget annat än att Nossebroskolan år 6-9 i stora delar tillhandahåller en utbildning i enlighet med läroplanen för grundskolan. Det har inför och vid tillsynen framkommit att det tidigare har funnits problem med trygghet och studiero på skolan. Vid tillsynen framkommer emellertid att Nossebroskolan har arbetat systematiskt för att komma tillrätta med problemen.

Tillsynen visar dock att Nossebroskolan 6-9, behöver säkerställa att samtliga elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Skolinspektionens granskning visar att skolans övergång till nya rutiner för hantering av extra anpassningar och särskilt stöd inte har omfattat samtliga pågående elevärenden. Granskningen visar vidare att det finns elevärenden som omfattar elever som inte uppnår kunskapskraven i ett eller flera ämnen och där det finns åtgärdsprogram som är upprättade för mer än ett år sedan. Åtgärdsprogrammen är upprättade enligt tidigare gällande reglering för

Beslut

2015-10-28

5 (13)

Dnr 43 - 2015:6214

åtgärdsprogram. Det saknas utredningar som grund för ställningstagande att upprätta åtgärdsprogrammen. Därmed saknas ett ställningstagande, huruvida tillämpning av extra anpassningar ska fortsätta, eller om en utredning av elevens behov av särskilt stöd ska genomföras inför beslut om att eventuellt upprätta nya åtgärdsprogram.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Essunga kommun att senast den 11 januari 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Essunga kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, när det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektor. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

I samband med tillsynsbesöket på Nossebro skolan år 6-9, har Skolinspektionen granskat elevakter som tillhör elever som nu går i årskurs 9, och som under läsåret 2014/15 då de gick i årskurs 8 fick betyget F i ett eller flera ämnen vid vårterminens slut. Vid genomgång av elevakterna, återfinns exempel på elever som haft F i samma ämne/ämnen under mer än ett års tid och med åtgärdsprogram har upprättats enligt de tidigare bestämmelserna om särskilt stöd. I elevakterna finns ingen dokumentation som visar att elevens stödbehov har utretts.

Vid genomgång av dessa elevärenden med representanterna för elevhälsan vidgår de att det finns elever som har åtgärdsprogram som tagits fram enligt de rutiner för särskilt stöd som gällde tidigare på skolan. Där finns även exempel där någon utredning som grund för åtgärdsprogrammen inte har genomförts. Representanterna för elevhälsan säger att dessa åtgärdsprogram borde ha avslutats, eftersom det tidigare arbetssättet byggde mer på att ge eleverna det som enligt nuvarande lagstiftning kategoriseras som extra anpassningar. I dessa fall borde nya ställningstaganden göras om att upprätta eller avsluta åtgärdsprogram enligt de nya rutinerna för extra anpassningar och särskilt stöd.

Representanterna för elevhälsan berättar vidare att de på skolan, vid vårterminens slut år 2014, planerade att avsluta alla åtgärdsprogram som var upprättade enligt de tidigare rutinerna. Vid detta tillfälle skulle en diskussion

och dialog föras med deltagande av elev, elevhälsa, lärare och vårdnadshavare, huruvida eventuell fortsatt anpassning av undervisningen skulle genomföras eller om upprättandet av åtgärdsprogram skulle ske. Representanterna för elevhälsan säger att sedan de "började på ny kula" med hantering av extra anpassningar och särskilt stöd vid hösterminen 2014, har de inte säkerställt att ärenden enligt de tidigare gällande rutinerna har avslutats; "vi har inte fokuserat på tidigare planeringar och åtgärdsprogram som gjorts efter tidigare modell". De säger vidare att de ser ett behov av att gå igenom de åtgärdsprogram som är upprättade enligt de tidigare gällande rutinerna.

Rektorn uppger vid intervju att verksamheten successivt övergår till de nya rutinerna för hantering av elever i behov av särskilt stöd. Rektorn säger också att det är verksamhetens målsättning att de ska använda de nya riktlinjerna och rutinerna för alla elevärenden som gäller särskilt stöd, och att de nu använder den uppdaterade planen för ett elevärendes gång. Rektor säger att det uppdrag som lärarna fick att avsluta alla elevärenden som hanterades enligt de tidigare rutinerna, inte har fungerat fullt ut, och att ett avslut inte har skett konsekvent när det gäller alla elevärenden. Rektor säger vidare att hon ser ett behov av att gå igenom de åtgärdsprogram som är upprättade enligt den tidigare rutinen för att säkerställa att det inte finns åtgärder som saknar uppföljning, knutna till elever.

Av Skolinspektionens utredning framgår att ansvariga på skolan inte utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det finns elever i årskurs 9 som under mer än ett års tid haft F i något eller flera ämnen utan att någon utredning av elevens behov av särskilt stöd har genomförts. Det rör sig om elever som har åtgärdsprogram som är upprättade enligt tidigare gällande bestämmelser om särskilt stöd som inte har avslutats. För dessa elever har inte något nytt ställningstagande skett, huruvida tillämpning av extra anpassningar ska fortsätta, eller om en utredning av elevens behov av särskilt stöd ska genomföras. Enligt representanter från elevhälsan och rektorn beror detta på att ansvariga på skolan inte har säkerställt att skolans övergång till nya rutiner för hantering av extra anpassningar och särskilt stöd omfattat samtliga pågående elevärenden. Mot bakgrund härav anser Skolinspektionen att verksamheten på skolan inte uppfyller skollagens krav när det gäller att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Essunga kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Essunga kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina

studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut

2015-10-28
11 (13)

Dnr 43 - 2015:6214

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Katrin Söderlind
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Nossebro skola år 6-9

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Nossebro skola år 6-9

Nossebro skolan år 6-9 är belägen i samhället Nossebro i Essunga kommun. Skolan erbjuder utbildning i grundskolans årskurser 6-9. I skolenheten och rektorns ansvarsområde ingår också verksamhet för grundsärskolans årskurser 6-9. Detta beslut avser endast grundskolans verksamhet.

Skolan har totalt 256 elever.

Skolenhetens lärarresurser är organiserade i två lärarlag, för årskurserna 6 och 8, respektive 7 och 9. Respektive lärarlag leds av en arbetslagsledare, tillika förstelärare.